

Väkivallan uhka ja sairausajan palkka

Työskentelen apulaispäällikkönä. Maanantaina oli aamulla uhkaava asiakastilanne enkä pystynyt enää jatkamaan töitä. Sain viikoksi sairauslomaa 12.2-16.2. Perjantaina 18.2 koin edelleen olevani itkuinen ja ahdistunut ja kävin työterveyslääkärillä juttelemassa ja sain sairauslomaa vielä 21.2 asti. Molemmat sairauslomat ovat koodilla F43.0 akuutti stressireaktio. Työnantajan mukaan 19.2-21.2 olisikin palkaton. Voiko tosiaan olla näin, vaikka kyseessä on työtapaturma?

ICD-koodit ovat kansainvälisesti hyväksytyjä sairauden luokituksia jotka lähtökohtaisesti jokainen, yhdessä lääkärin toteamaan työkyvyttömyyden kanssa, oikeuttaa palkallisen sairauspoissaolon (näin on katsottu myös työtuomioistuimen ratkaisukäytännössä). Poikkeuksena ovat koodit, jotka kuvaavat pelkkiä terveydenhuoltokäyntejä. Näitä koodeja sisältävät lääkärintodistukset eivät yleensä sisälläkään työkyvyttömyyden toteamusta. Toistaiseksi Suomessa ei ole myöskään työkyvyttömyyden kestoista diagnoosikohtaisia suosituksia.

Tapauksessa työnantajan kanta, että akuutti stressireaktio hyväksytään palkallisen sairausloman ajaksi korkeintaan viikon ajalta, on pelkästään työnantajan sisäinen ohje eikä lääketieteellinen arvio. Toisissa tapauksissa se voi päteäkin, mutta jos lääkäri on edelleen tutkimalla todentanut akuutin stressireaktion johdosta työkyvyttömyyden jatkuvan, niin sairausajan palkka tulee maksaa. Näin varsinkin, jos tilanteeseen on liittynyt väkivallan uhka, jolloin akuutti stressireaktio voi olla pitempikin ja kuuluu luonnollisesti lääkärin todettavaksi. Työnantaja ei voi sisäisillä ohjeillaan ratkaista onko työntekijä työkykyinen/ työkyvytön ja oikeutettu sairausajan palkkaan.

Myös kaupan työehtosopimuksessa on painotettu sairausajan palkanmaksua liittyen väkivallan tai vakavan väkivallan uhkatilanteeseen. Siten palkka tulisi maksaa, jos tilanteeseen on liittynyt väkivallan uhkaa. Lisäksi arvioon liittyy se, että onko kysyjän työssä esimerkiksi yksintyöskentelyä, jolloin pelon tuntemus uhkaavan tilanteen jälkeen voi olla korkea.

Kimmo Nieminen